

Womhaj Bóh!

Czytło 3.
16. hapt.

Lětnik 1.
1891.

Szerbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerskej knihciznje w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pšchedpłatu 40 np.

Njedzela Misericordias Domini.

Šk. Jana 10, 12: Ja šym tón dobry pastyr.

Bješe wschitkimi mjenami našeho sbóžnika je pastyrjome skoro najrjeńsche. Mjenuj jeho sbóžnika, wumožnika, nawoženju našich duschow, jašnu ranšchu hwěsdu, Božeho šyna: kóžde tutych mjenow je kaž pruha s wulkeho šwětneho morja šewjenja. Ale zyla pońnosć Knjesoweje šwěrnosće a lubosće leži w tutym pastyrjowym mjenje.

Pastyrstwo je czežka šlužba. Jakub je wo nim k Labanej prajil: „Njepščińdže žaneho spanja do mojeju woczow; wodnjo mje tyschese horzota a w nozy šyna!“ Tajkich šwěrných pastyrjow drje njeje wjele na semi. Ale Ješus je wjele tyžaz krocž šwěrniši. Stražnik israelski njespi, ani njeđrema. Glada s njebež dele na šwoje cžłowške stadlo, na mlodych a starych, na strowych a khorych, na šlych a dobrych; paže jich dusche se šwojim šlowom a nježe jich pschese wschitku nusu. Dobry pastyr da šwoje žiwjenje sa šwoje wowzy. Njeje dolho, so šym na horje Golgatha pod kšizom stali a šmjerež dobreho pastyrja šwjecžili. Njeje žaneho hubjeńscheho, štykniwišeho škoczeža, hacž wowza bjes pastyrja; bludzi wokolo psches hory a doły a šo domoj njeamaka; pschińdže-li nóz, dha do hlubiny panje, abo džiwe šwěryata ju rostorchaju. —

Tak dže cžłowstwo bjes Ješusa psches šwět a škorži, bcha psches hory hordoseže a psches doły hubjenoseže a njeamaka wěčnu domiju. Šischeže dženska je tak s kóždym, kiž žaneho šbóžnika nima. Ši hdyž nóz pschińdže a šmjerež pschithadža, šotom panje njeumoženy cžłowjek do wěčneho štaženja. Ale hlaj, dobry pastyr je tudy. Ša šhubjeńc wowzy je šmjerež cžerpil a kižij sa šwój pastyrški kiž wu-

šwolil. Nětko s pschezo noweje šwěrnosće ša šhubjenymi cžłowštimi duschami kłodži a je wumóz pyta. Wostaji hiščeže pschezo te džewjecž a džewjecždžešat w puščinje a kłodži sa šhubjenej jenej wowzu tak dolho, doniž ju njeamaka. — Ši w tutej pastyrškej šwěrnosći je Ješus šnamjo sa wschitkich druhich. Předarjo šu wošebje pastyrjo šwojich wošadow. Š, šo bychmy wschitzy šwěrní byli, kaž Ješus, a žani najeńzy, kofij pschecžiwio wjelkej njewojuja, ale cžekaju, hdyž wjelk pschińdže! Ši šchtóž domu přjódšteji jako hospodar a hosposa, abo jako wuczež, jako mištr, jako knjes, ma tež pastyrjome pschisšuschnosće, dyrbi šwěru psched wjelkom warnowacž, a hdyž je trjeba, wschitko šwoje šbože a kublo, šwoju krej a žiwjenje sa jemu dowěryjene wowzy woprowacž. Wošebje w našich dnjach wjelki wuja, šo šo šlyšči wodnjo a w nozy. Nje-wěra, njeprawda, šbježki, njepóžežiwosć: to šu cžmowe mozy, kotrež našch lud a zyle kšchesežijanstwo šapuščeja. Šim dyrbjeli my s zylej mozu šwjateje lubosće napschecžiwio štupacž. Ale tak mało šo štawa k pomozy, k warnowanju, ša wumóženje. Ničto njeje zyle šwěrný. Ale s najmjeńšcha njedyrbjal ničto najeńt byčž, kiž ma pjenješ lubišcho hacž dusche, a šwoje derjeměče lubišcho hacž bratrowe šbože. — Ješus je tón dobry pastyr, kiž šwoje wowzy našlepje šnaje. Šaž Wótž jeho šnaje, a wón Wótza, tak šnaje naš, tak dyrbimy my jemu šnajomni byčž. Wón šnaje naš, našchu wěru, našchu šlabosć a našchu šylnosć, našche cžmowe a našche šwětke hodžiny.

Wěščežan džěšche jemu se šwojim pschecželom na wšy a nadeńdže na polu wowčerja s 300 wowzami. Wón šo džiwasche, šo wowčež kóžde jenotliwe škocžo derje šnaješche.

Temu, zafobuifej, fo wſchitke jenake ſdachu. Ale wowczer, kiž je hižo jehnjata ſnał a horjeczahnył, kiž je ſ luboſcžu a ſtarocſžu je wotroſcž widzał, kóždy jenotliwy ſtaw ſwo- jeho ſtadła zyle derje ſnajefche. Tak ſnaje Jeſuſ na ſchē- rofej, dalofej ſemi wſchitkich ludzi, a ſtawy ſwojeje woſbady wón woſebje ſnaje. Tam žana wudowa tak ſamotna je ſwojimi ſylſami njeje, tam žane woſhrocžene džeczo tak wopuſhcžene a w nuſy njeje, tam nihto pſchedalofo ſa njeho w zuſym kraju njebydli: Jeſuſ wo nim wē a jeho ſdycho- wanje ſlyſchi, jeho ſlyſy liczi, widzi jeho w hubjeiſtwje a w bēdženju, ſlyſchi jeho we wjeſelu a ſrudobje, pſche- wodža jeho w žiwjenju a ſmjerzi.

Tako tajkeho ſwērneho paſtyrja dyrbinymy my tež jeho ſnacž. „Woni mje ſnaja“, praji tón Knjeſ. Kóždy wowza ſwojeho wowczerja po hloſu ſnaje a ſa druhim njełhodzi, byrnjež ju wołal a wabił. Tak dyrbi duſcha ſwo- jeho ſbóžnika tež ſnacž. Jeho wola jeje pſchifaſnja, jeho ſłowo jeje jēdž, jeho kraleſtwo jeje wjeſele, jeho czeſcž jeje dobytk, jeho wabjenje jeje radoſcž! Tak dyrbiſch ſe ſwojim ſbóžnikom ſtačž. Njech je we wſchej nuſy, we wóhnju ſrudoby, w ſemiſkim bēdženju ſtajnje twoja móz a twój troſcht: Ja ſnaju ſwojeho ſbóžnika a wón ſnaje mje. — Jeſuſ je tón dobry paſtyr tež pſcheſ ſwoju ſwēt wo- pſchijazu hnadu. Ja mam hiſhcžje druge wowzy. Težame dyrbiu tež pſchijweſcž, a budže jene ſtadło a jedyn paſtyr. Wſchitkim ludam ewangelij předomacž, wſchitkich ludzi do Božeho kraleſtwa pſchinjeſcž, je wobſamknjenje Bo- žeje luboſcže w Khrjſtuſu Jeſuſu. Jedyn lud po druhim powoła poſbēhnjeny Knjeſ, ſo by ſo pod ſchiž ſtupik. Dženſa wjedže Grichow, jutije Romſkich do ſwojeho krale- ſtwa. Bórſy woſmje Indiſkich a Chineſiſkich, bórſy Kaſſer- ſkich a Madagaſkich ſa ruku a pſchijwedže jich. Hdyž ſu wſchitzy póhanjo Knjeſa namakali, potom budže tež zyly Iſrael ſbóžny. Duž dajče nam ſwēru w miſionſtwje dželacž, ſo by Bože kraleſtwo pſchiſchło a hižo jow na ſemi ſo ſ džela ſłowo dopjelniło: „Budže jene ſtadło a jedyn paſtyr“. Junu budže, ſchtož nětko jenož po wērje mamy: jena ſwjata ſhromadna ſchecſcijanſka zyrfej, wopravdže ſtutk a wērnoſcž. Na nowej ſemi pod nowymi njebjekami pſchiindže, ſchtož je jow dželene, jaſo w hromadu. Potom njebudže žana zyrfej wjazy, kotraž ma ſo ſa ſamu ſbóžnu cžinjazu; grichiſzy a romſzy, reformirowani a lutherſzy ſchecſcijenjo, wſchitzy, hdyž ſ wutrobu do teho Knjeſa wērja, ſu potom jene ſtadło. Chzemy wēſcže naſchu ewan- gelſku wucžbu a ſakramentaj wobkhowacž; ale wječamy tak hordži byčž, ſo bychmy druhim ſchecſcijanam ſbóžnoſcž wotrjekli, ale bratrow lubowacž a ſa nich proſhycž. Chzemy ſo jednoty w duchu pſcheſ ſwjat mēra džeržecž, doniž tón Knjeſ ſam wſchitke džery w murjach ſwojeje zyrkwoje nje- ſahoji a nowy Jeruſalem njenatwari we wēcznej kraſnoſcži.

Wachuječe a modleče ſo!

Wērna hiſtorija, powjedal Wilhelm Immanuel.

3. Doł ſo hiſhcžje bóle ſacžmiva.

Pſchecželniwje a dobrocžiwje Hanu-Róžu pola Schołcziž pſchijachu. Wona wjedžeſche ſebi bórſy ſhwalbu a czeſcž pola wſchitkich ſakłuzicž. Džeczi wiſachu na nej ſ wutrobnej lubo- ſcžu; pſchetož wona bē kaž ſa małyh ſtworjena. Wjeſela wu- troba, zyly rynn rjanyh hiſtorijow ſ lubeje biblije abo kajkež bē wot njeboheje maczerje ſlyſchala, wutrobu woſchewjaze ſpēwanje, wuſchikna ruka, mudra hłowa, a pſchi tym tola tež prava cžichoſcž, hdyž bē nuſna, pſchecželniwoſcž a podwólnoſcž, wuſtojnoſcž a ſpēch- noſcž pſchi wſčem džele dobuchu jej luboſcž ſtarſchich a džeczi. Szamo najmjenſche bórſy wot niſcho wjazy pēſtonjene byčž nje-

chafche, hacž wot ſwojeje „ſłódkeje Hany“. — A tola bēſche w jeje duſchi huſto prawje ſrudnje a puſte. Hdyž pał ſo jej po domje ſaſtyſka, ſebi bibliju wſa a pytaſche a namaka troſcht w ſwojim „lubym, lubym Božim domje“.

A poſnej ſpoſojnoſcži cžinjefche wona wſchitko, ſchtož mējeſche cžinicž, niž jako cžlowjełam, ale jako temu Knjeſej ſamemu (Eph. 6, 6), niž jeno ſ rukomaj, ale tež ſ wutrobu. Njeboha macž bē cžasto prajiła: „Modlitwa je najlēpſche pēſtonjenje džeczi!“ — Duž Hanu-Róžu bórſy wſchitkim jako pſchiklad porucžichu. Po zyfej wſy rekaſche: „Sladajče na Schołcziž Hanu-Róžu, to hiſhcžje je holza, kajkaž byčž dyrbi!“

Teho dla naſta jej njepopſchecže. Schołcziž ſkłuzobne holzy mjerſachu ſo na jeje ſhwalbu. Hdyž mózachu Hanje-Róži něſchto do pucža položicž, to wēſcže cžinjachu. Woſebje mała džowka Zetta w ſwojim jēdojnym hnēmnym ſmyſlenju njejedžeſche, ſchto jeno by „tej pobožnej“ k lubu ſcžiniła. Naſta mohł rjež ſjawny kompott bjeſ ſkłuzobnymi holzami. Pſchedžechu ſjawne kžē a no- ſchachu je hoſpodarjej. Ale hdyž hoſpodar wēz pſchepnta, ſo kóždy krocž jaſnje pokafa, ſo bē Hana-Róža bjeſ winy. Wona ſo k temu džeržeſche, kotryž bē hacž dotal jeje paſtyr był, a nje- ipuſhcžefche ſo na pſchecželnoſcž cžlowjełow. Wona wjedžeſche: Bóh ſam móže pomhacž, chze pomhacž, dyrbi pomhacž, budže pomhacž. Pſchi wſčem ſhonjenym njeſchecželſtwje wjeſela a troſcht na woſta a džefche: „Moja duſcha je cžicha k Bohu, kotryž mi pomha!“ — a huſto, hdyž džeczo na rukomaj noſchefche, bē ſlyſhecž, kał wona wyſkaſche, ſo wſcho klinečefche, a kał je ſwojim rjanym poſnym hloſom kherluſche ſpēwaſche, ſo zyly dwór ſyncjeſche.

Tak pſchezo ſa prawi pójnata woſta a poſna mēra. Ale ſ tym ſamiſcž a njepopſchecže jeje njeſchecželow jeno pſchiberaſche, ſnano pał tež potajna hordeſcž Hany-Róže, pſchetož tale jēdojta pjanka ſo do kóždeje cžlowſkeje wutroby lohzy hlubofo ſakorjeni, a pſchecžiwnik kał wſchudže a ſtajnje.

Junu bēchu hoſpodar, hoſpoſa a ſkłuzowni, kaž bē w domje ſtare dobre waſchnje, hromadže ſa jenym bliđom runje powobjedo- wali; Schołcžina, kotraž bē dopoſdnja pſat k nowym koſchlam ſa džeczi pſchireſowala, ſwoje nožizy namacž nje móžeſche. Wona pytaſche a pytaſche, ale nožizy tu njebēchu. Wſchē kuty a kucziki ſo pſchepntachu, bliđo a ſtoły ſo pſchepuwachu, ale nožizy ſo nje- namakachu. Szamo ſtary worjeſchinowy khamor, kotryž bē wēſcže na wſchē ſto lēt dołho na ſwojim mēſtnje ſtał, dyrbiſche ſebi lu- bicž dacž, ſo jón wotrocžy a džowki poſuwachu. Ale nožizy wo- ſtachu ſhubjene.

Schołcžina bē jara njemdra. Nožizy bēchu ſtary drohi na- mrēty kruč. S tutyhmi nožizami bēchu ſo dołhe cžaby wſchitke koſchle ſa dom pſchireſowale. S tutyhmi nožizami bē ſebi Schoł- cžina ſwoje poſlednje, ſwoje cželne woblecženje do kaſchcža pſchi- hotowala. — Wſchitkich w domje ſo po rjedže praſchachu: „Njeſy moje nožizy widzał? Njeſy moje nožizy widžala?“ Nimalo wſchitzy bēchu je na bliđe ležo widželi, ale nihto njejedžeſche, hdyž bēchu woſtafe.

Duž wječor Zetta, mała džowka, k hoſpoſy pſchiindže a powje- daſche: „Haj, ja drje chzyla prajicž, ſchto waſche nožizy ma, ale mi ſo tola wēricž njebudže. Wſchako tola pſchezo reka, ſo my kžimy, a ſo jenož jena wērnoſcž rēczi, a ta cžini tak, jako by ſama lutka wſchu pobožnoſcž wobſedžala. Ale tajzy ludžo ſu ſ wjetſcha žakoſtnje pſcheklepani, na poſledku pał dyrbi prawda tola na ſwētko pſchiincž.“

„Ró, toho dha mēniſch?“ ſo Schołcžina wopraſcha.

„Haj, ja njepraju“, Zetta wotmolwi.

Duž Schołcžina ſwojeho muža ſawoła, a hałle hdyž ſo tón roſhnēwa a Zettu ſe ſkłuzby wuhnacž hrožeſche, jeli ſo wſcho nje- praji, wona džefche: „Nihto drugi nožizy nima, hacž ta ſwjata Hana-Róža, naſch rjany pſchiklad!“

Schołta a jeho mandželſka ſo ſ zyfej ſchiju ſmējeſchtaj, pra- jizy: „Hłupa Thrina ty, mēniſch dha ſnadž, ſo budžeſch namaj je ſwojimi bladami a kleſkami Hanu-Róžu do hańby pſchinjeſcž móž? Hdy by ty jeno džel teje pobožnoſcže, kotryž wona w ſwo- jim małuſchku ma, w ſwojim zylyh nadutyh waſchnju mēla, dha by jara derje bylo.“

„Ja džē ſym hnyđom prajiła“, Zetta wotmolwi, „ſo mi wēricž njebudžeče. Ja pał tola praju a pſchi tym woſtanu: Hana-Róža je te nožizy ſahrjebala. Na to chzu ſi ſarashycž dacž!“

Hanu-Róžu ſawołachu: „Maſch ty te nožizy?“ Wona zyly ſ mērom wotmolwi: „Rē, ja nožizy nimam.“ Na to ſo Zetta ſc

šobami šapyri a wołasche: „Ty tajenzo, ty padušce, ty nožizy tola mašch, tón krócz czi twoje šhanje nicžo njepomha! Ty šy nožizy šahrjebala. Ša šym to se šwojimaj šamšnymaj woczomaj widžala. Mjelcž jeno, ty šy je do semje šahrjebala.“

Wboha Šana-Róža dyrbjesche. mjelcžecž. Wona t semje dele hladašce a njemóžesche hospodarzej a hospošy do woczow pohladacž. Čiškje ronjachu šo jej šylšy ro lizomaj, ale wona njemóžesche žaneho škowcžka prajicž. „Rěcz dha, Šana-Róža“, žona džesche, „mój wěmoj, šo šy bjes winy“. Ale Šana-Róža jeno džesche: „Ša nožizy šawěsčje nimam, šawěsčje niz, šawěsčje niz!“, potom mjelcžesche, a na wšcho dalsche rěczenje mějesche jenož jene wotmolwjenje: wona mjelcžesche a mjelcžesche. — A cžeho dla mjelcžesche? Ach, tač mjenowany mačy brach, kotrehož šo wuřnacž nochžyšche, bē jej hubu šamšnyš.

Wona bē mjenužy dopořdnja pšat krjepicž dyrbjala a bē bóršy po wobjedze se šwojej krjepjawku krjepicž šchła. Pšchi tym bē jej horny kónž krjepjawku wotlecžal a maše lědy někotre dny stare libjatk, kotrež runje pšches pšat bēžesche, šarashk. Šzo šwarow a šhostanja bojo bē Šana-Róža šwoje nješbože — pšchetož nješbože to woprawdže bēšche, a žane šanjerodjenje a žana škóčž — šamjelcžala a to morme libjatk pod pšat šahrjebala. Šetta bē widžala, tač bē šo wona bojašnje na wšchě štrony wohladowala, potom jamku do semje wuryla a něščto do njeje položila. Duž wona šhróble a twjerdže pšchi tym wosta, šo to nicžo druge byčž móhlo njeje, hacž te šhubjene nožizy.

Dokelž Šana-Róža dale mjelcžesche a tež na wšchě proštwy Šchołcžineje žaneho wotmolwjenja njeda, škóncžnje wšchitžy na njej dwělowacž pozčachu. Šzam štary „šonjazy Šochem“, jeje najškwěrnišchi pšchecžel, hórke šylšy ronjo šdychowasche: „Ach, to šebi tola myšlšk nješšym! Šana-Róža!“ — Wón pšched nju štupi a pšacžo džesche: „Wušnaj wšchak šo, Šana-Róža, Bože dla šo wušnaj! Wšchak budže czi wšchitko wodate, Šana-Róža! Džecžo, Šana-Róža, špominaj wšchak na šwoju lubu njebohu mačž, špominaj wšchak na šwojeho šprawneho nana, Šana-Róža! Šchto budže tón prajicž! Dži, Šana-Róža, a pšchijněš te nožizy!“ Šana-Róža wotmolwi: „Šochemje, wěc mi, ja nožizy šawěsčje nimam, šawěsčje niz, Šochemje!“

Wšchitžy šo tač š jenyš hlošom prashachu: „Dha tola š najmjenšcha praj, šchto šy tam špody pšata šahrjebala?“ (Pštracžowanje.)

Rošhlad w našchim cžaju.

Rěžor je pšchi šwojim pošlednim wopncžje w Kielu tež šašo mužštwu mnohich wulkich wójnškich kóčžow wobhladowač. Tačke wobhladowanje počašuje našch dženkšnišchi wobraš. Šzu šylšni, wot wětra ššwarhnjeni mužojo, kiž tam na kóčži šteja a pšched

šwojim kšěžorom počašuja, tač wuštojnje šu wuwucženi; a raby wotpocžuje jeho woto š dobrym špodobanjom na „módrých hólžach“, kiž po morju do dalokosčje jěšdža, šo byčju šhwalbu wótžneho kraja wobaraši a rošmnoželi.

Wjěč Bismark je t šwojemu narodnemu dnjej 15,000 listnych a telegrafiskich šbožopšchecžow doštal. — Mača badenška wošada Zell leži rošbrojena bjes katholicimi. Wona ma jenož 700 wošadnych, š wjěšcha kšudnych. Tola je wošadka wot šonšcheho léta diaconišu pomolača, ša kotrež šdžerjenje wona, runjež žyrkwinske dawki létnje 1500 mk. wucžinjeja, hišcžje 300 mk. dobrowólne dawo. Tam tež ewangeliške dželacžerške towařštwu wobšteji, kotrež ma 59 šobuštamow. Najkšudšchim je šo 109 mk. podpjeru wupšlacžicž móhlo; ša dobre nowiny atd. wuda šo 42 mk.; wušche teho da towařštwu 250 mk. na nalutowařnju, hčžž ma nětko hižo ša hubjenišche cžajšy nalutowanych 815 mk. ležo. Šawěrně krašne wopokašmo ša to, tačke poškadu wošada ma, w kotrež žiwjenje a luboščž kšnejšitej.

W Šlorenžu w Štalštej šo tele dny wulka šhromadžišna ewangeliškeje allianzy wotdžerži, kotraž je šwjašk ewangeliškich, kotřiž šo t wucžbje wobnowjenije žyrkwije wušnawaju, se wšchitkich krajow a žyrkwjom. Ššwojim cžitarjam bóršy wjěšche rošprawy wo tutej t šdžerženju jednoty bjes ewangeliškimi wěrybratrami tač wažnej šhromadžišnje podamž.

W Špeierje šu, tač je šnate, w lěcže 1529 ewangeližy ša nich cžekšne mjeno protestantskich doštali, dokelž protestowachu, t. r. wuwjedženju Wormškeho wulasa napšchecžiwu štipichu, kiž na wšchitkich Lutherowých pšchwišowarijom „wuhonjenje“ (Acht) wupraji. Š dopomnjecžu na to budže šo tam š darami lubošcžje žyšeje něšškeje ewangeliške žyrkwije rjany Boži dom twaricž, ša kotriž je šo hacž doštal 851,000 mk. našbērašo.

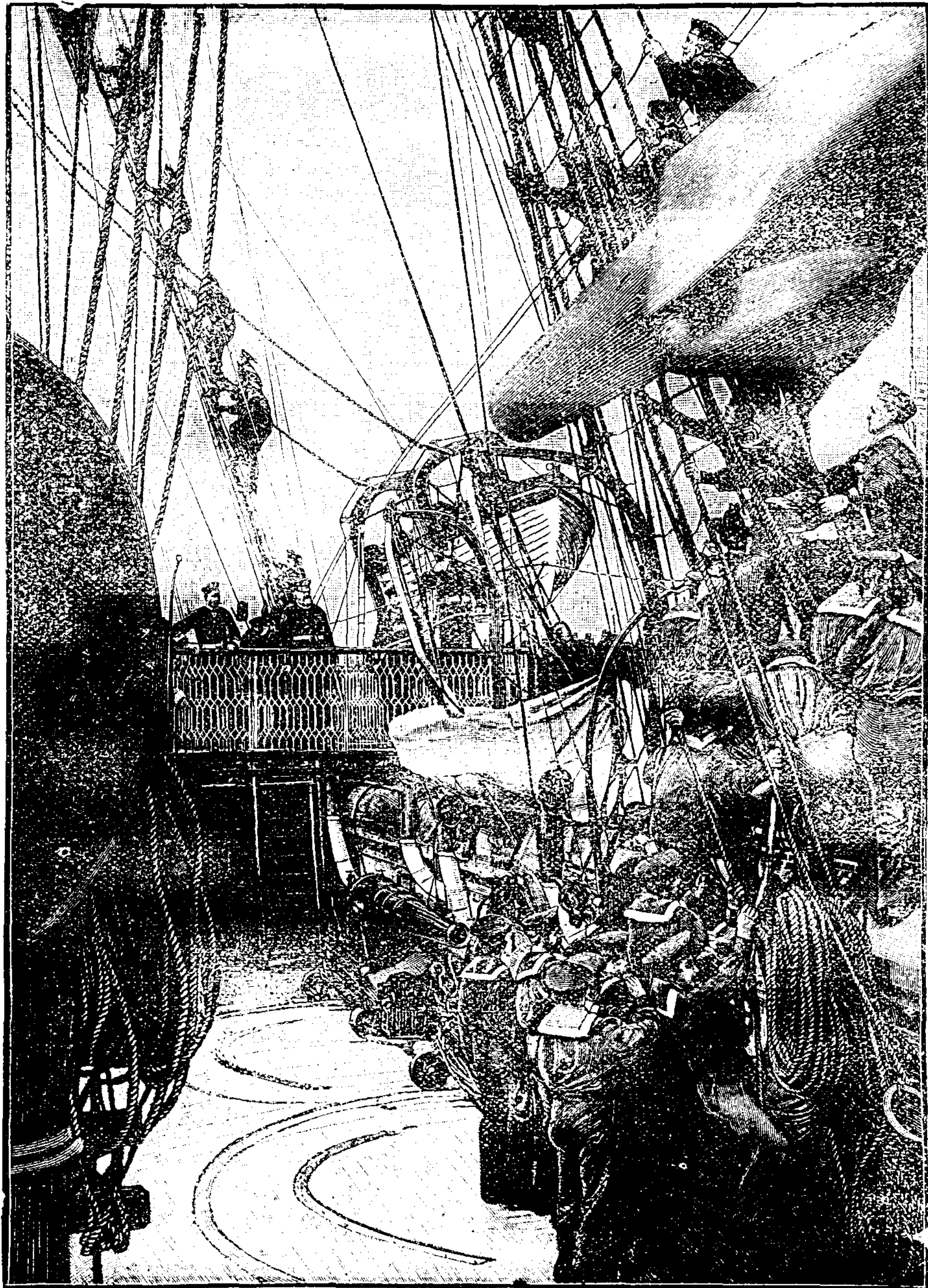
Mašcha dželacžerška kolonija Wunšchow pola Rychwalda mějesche po šwojej pošlednej rošprawje š ratarštwu 7537 mk. dokšodow a ša 2716 mk. wušbytkow = 10,253 mk. Wudawštwow bēšche 3987 mk. Puštnych polow je šo 80 jutrow wobdželacž.

Mašcha dželacžerška kolonija Wunšchow pola Rychwalda mějesche po šwojej pošlednej rošprawje š ratarštwu 7537 mk. dokšodow a ša 2716 mk. wušbytkow = 10,253 mk. Wudawštwow bēšche 3987 mk. Puštnych polow je šo 80 jutrow wobdželacž.

Wót 14. julija 1884 hacž doštal bu dokolonije 1852 kolonistow pšchijatych, wot kotriž je šo wulki dželššako t ródnemu a šprawnemu žiwjenju wróčžil.

W někotrych wošadach našcheje Šornjeje Łužizy dyrbjesche šo w pošlednim cžaju wjele džecži dla pšchewulkeho šanjerodjenja špomozerškim domam na cžehnidbu pšchepodacž. W jenyš wošebje šrudnym padže došta nan, kiž je šam šwoje džecžo na kranjenje pošlak, pošdra léta kšostarnje (Zuchtshaus). Š wjěšcha bē na wšchěm hubjenštwje palenz wina, tutón lubžitažer. Šajke šamolwjenje šmējetaj štaršchej, kotraž najrjenšchi jimaj wot Boha wobradženy dar, džecžaze wutroby, šamaj do štaženja štokšataj!

(Šchlesyšnski wotrijad ewangeliško-žyrkwineho pomozneho towařštwu.) Dopomnišch šo hišcžje, luby cžitarjo, na

Rěžor Wylem pšahladuje šwucžowanju morjakow w Kielu.

konstancji wulku zyrwinu a domjazu kollektu, kotraž je so t lěpšchemu mjenowanemu towarštwu tež we wschittich wošadach nascheje prusteje Hornjeje Łužicy sberaka? Šhto je so stało s tymi pienjesami? Pšchedpšydstwo towarštwu je nětko rospramu wošjewilo, s kotrejež pšledowaze wusběhujemy: Sa druhe lěto wobstacija towarštwu wuczynjachu dołhody 9907 mk., wot kotrychž so 4816 mk. do Berlina do zentralneje polkadnizy woteda. Wrótklawste mješczjanste mišionstwo dosta 1550 mk., Diegnitzke 600 mk. a Šhorjelske 500 mk. Towarštwu sa diakonijnsku službu we Wrótklawju so 500 mk. a swjatej ewangeliskich mužow t spěchowanju swjateje pózcziwošće we Wrótklawju 200 mk. póšla. Šlowne towarštwu pšchepoda sa Wrótklawste mješczjanste mišionstwo 3000 mk. Kollekt, kotraž so w běhu teho lěta sberaše, mješče czišteho wunoška 12,832 mk., wot kotrychž połozja do Berlina džeše. Dachy so: t powołanju diakonijnskich kotrow w Nowym Měscze 360 mk., we Warmbrunnje 300 mk., w Tarnowizku 400 mk., w Schnellwaldze 400 mk., sa wifarow a pomoznych duchownych we Wüstewaltersdorfje 400 mk., w Rattowizku 400 mk., we Waldenburgu 300 mk., w Striegawje 300 mk., sa duchowneho w diakonijnskim domje Lehmgrubenie 700 mk., a zyrwinemu wotriješej Neumarkiej sa nutškonne mišionstwo 300 mk. — Tak je towarštwu s wulkim zohnowanjom džešalo, a lubošć wěrybratrow w mnohich stronach wobstejazej zyrwiniskej nudy wotpomhala. Wóh pomhaj dale! —

Šhtóž mě, tak wažna wěz w burškim žiwjenju štót a jeho wothladanje a kublanje je, a šhtóž šnadž je hižo šhonić, kajta nusa a srudoba wošebje sa mjenje samožitnych t teho nastawa, hdyž tam a šem štocžo do njesboža pšchindže, tón budže t wješelom powitacž, so je so w pošlednjeje šhromadžišnje towarštwu tudomneje wupózcžerije, kotrež ma nětk hižo 54 šobustawow, šandženu njedželu 5. haprleje statut t sawěšćenju štota pšchepołožit a po nadrobnych wuradžowanju pšchijać. Dofelž je šlowny saměr nascheho kaž wschittich Raiffeisenowych towarštwow „wobstejnošće šobustawow w kóždžicžkim nastupanju polěpšchowacž“, dha so nadžijamy, so je so, da-li Wóh, tež t tutym prózypoknym škutkom wažna krocžel t spěchowanju šboža naschich šobustawow stała.

W Klětnom, 7. haprleje 1891.

Denik-Gencž, f.

D jehnjo Bože šwjate.

Pšched dołhim czašom, mjenujzy w lěcže 1717, je so wutrobny hnujaza historija t Hermansburgskim mužom pobała, kotruž je Kšchesczijan Gabriel Strick, wot lěta 1687 hacž 1729 t duchownym w Hermansburgu, se šwojich dopomnjenjom napisać.

Tehdy mjenujzy bě wulka turkowska wojna, w kotrež je pobožny a rycerški general prynz Eugen tak krašne dobyče nad Turkami mět, kiž běchu do nascheho wótzneho kraja panyli a jón šurowje šapuscžili. Se wschittich němškich krajow běchu wojazy do Wina kšezorej na pomoc pšchicžahnyli. Tak tež se wšy Hermansburg knjes se Staffhorst t dwemaj wotrocžlomaj, wot kotrejuž jedyn Pětr Baasch, a druhi Jan Büffel rěkaše.

We wulkej bitwje pola Belgrada, kotruž Němzy dobuchy, bě Jan Büffel šwoju šmjercž namakać, hdyž šwojeho móžnje naběhowaneho knjesa t turkowskich rukow wubiwasche. Pšchi pšledowazym nawalu na Belgrad bě knjes se Staffhorst panyl, hdyž bě hižo do města nuts lěst. Pětr Baasch, pošny bološće dla šmjercže šwojeho lubowaneho knjesa, bě Turkow tak njewobhladnijwe pšchecžehać, so bu t wonka města wot cželaznych Turkow wobdaty a šajaty. Woni pšchiwjasachu jeho konje sa wopušy, jedyn Turka šhny so na konja, a Baasch dyrbjesche nahi a bošy pódla konja bježecž, pšchetož Turkojo běchu jemu wschitto wsali. Posdže wjecžor woni w lěku šastachu, hdyž mējachu so sa wěštych, a nětko čyžychu so na jatym kšchesczijenje šurowje wjecžicž; pšchetož Turkojo běchu widželi, tak bě Baasch mnohich Turkow w bitwje šabit. Woni položichu najprjedy dwaj prutaj na kšchiz, pluwachu na tutón kšchiz a čyžychu Baascha t pukami a martami pohnuć, so by tež kšchiz šaplumak. Baasch pak, kiž bě hižo wot konja wotwjasany, a wot kotrehož žaneho pšchecžiwjenja njewocžakowachu, kóždeho Turku, kiž na kšchiz pluwasche, ryceršy sa wuschy bijesche, doniž jemu šabo ruzy a nosy njeswjasachu. Nětko jeho t nožemi a mjeczemi kalachu, so bychu jeho nusowali na kšchiz pluwacž, a hdyž to tež nicžo njepomhasche, wobtwjerdžichu jemu wob: ruzy wysche šlowy t hošdžemi na šhtom a čyžychu jeho t cžwillemi nusowacž, so by mjeno Muhammed wuprajit. Me kaž cžasto jemu tole mjeno prajachu, wón džeše:

Ješuš Kšhrystuš. Duž wobšamknychu Kšhrystušowi njepšchecželojo, t jeho nohomaj wohen šadželacž a jeho tak pak t šaprewanju nusowacž abo jemu we wobnjowej cžwili wumrjecž dacž. Šdnyž nětk Baasch widžesche, so bě šmjercž bliska, wón t nutrnym hšobom „Wótcže nasch“ a potom „wěru“ spěwasche, a tón knjes mucžnemu wojakej tajki mēr do wutrobny da, so móžesche šamo sa šwojich njepšchecželow prošycž, kaž bēšhtaj junu knjes Kšhrystuš šam a šwojaty Šchcžepan cžinikoj. Šědma pak bēšče dospěwak, bu t tajkej njebjeskej wješelocžju napjelny, so so šdžerjecž njemóžesche, ale t nutrnym, wschitto pšchemožazym hšobom šary krašny pošny kšerlusch šanješe:

D jehnjo Bože šwjate
Na kšchiz šaršane,
A tej šmjercži sa naš date,
Naš šhoja tvoje rany,
Wšchón hrěch šy wot naš wsalo,
To žiwjenje nam dako.
Šsmil so nad nami, o Jesu.

Runje bě wón kšcžu šhtucžku dospěwak a se šlowami: „Daj nam twój mēr, o Jesu! Šamjen“ wobšamknyl, dha wonka pšched lěšom jašne dromecžine šynti šakincžachu, němžy jěšdni do lěša pšchijěchachu, Turkojo roscžekachy, a so dživajo widžachu jěšdni pšchiwjasaneho Baascha a wohen t jeho nohomaj. Woni jeho rucže wotwjasachu, a bješ možy jim wón na ramjenja padže. Šwobalachu jeho rany, wucžiscžichu a šwoblekachu jeho. A hdyž bě šabo t šebi pšchischoł, bě jeho přenje praščenje: „Kač je waš Wóh runje w prawej hodžinje póšlat?“ Woni wotmolwichu: „My bēchmy wupóšłani Turkow pšchecžehacž, duž w lěku spěwacž kšchachamy: D jehnjo Bože šwjate! To je kšchescžijan! wołachmy a jěchachmy nuts do lěša. Šehnyjo Bože je cže wumóhlo.“

Nětko Baascha do Belgrada pšchijnješechu. Wo powoku pobožny prynz Eugen šhoni. Šón da jeho najšepje wothladowacž, wopyta jeho šam wjazy krocž a wješelocše so na jeho dječžazej wěrje a póšla jeho, dofelž so sa wójnsku službu wjazy njehodžesche, wrócžo do wótzneho kraja.

Tam je wón hišcže 10 lět we wošadze na Baaschew dworje w Bonstrosu, t wotkěž bě, žimy byl a Ješušowe šlujny na šwojim cžele nošy t pošylnjenju wošady we wěrje. W lěcže 1728 pak je wón we wěrje wumrjel, spěwajo: „D jehnjo Bože šwjate“.

(Š Düsseldorfiskeho cžakopiša.)

Tež herbštwu. Šdnyž awštriski kšezor Franz Joseph w lěcže 1888 do Gasteina pšchindže, hdyž kšezor Wylem I. škoro kóžde lěto w šwojej wyškofej starobje pošylnjenje pytaše, dosta wot buršteje žony pšledowazy list: „Pšched někotrymi lětami šym kšezorej Wylemej pšchi cžezkim njewjedrije wukhowanje w šwojej kšezy daka, a šeho Majestocž dari mi sa to 50 šchěšnakow; tule šumu šym wot teho cžafa kóžde lěto dostala, hdyž tu kšezor bēšče. To je mi jara wažne t šdžerženju mojeho kšudeho žiwjenja. Duž prošchu Wašchu Majestocž na kolonomaj, so bšchcže herbštwu njebošeho kšezora nastupit a mi na jeho mješče lěška tele pienjesy póšlat.“ Kšezor Franz Josef w šwojej šnatej dobrocže pšchifasa, so by so burowy lětnje 50 šchěšnakow jako hnadny dar škalo.

Njedžela Misericordias Domini.

Njedžela	Jan 10, 12—16.	1 Pětra 2, 21—25.
Póndžela	Jan. škutkow 4, 19—31.	Psalm 97.
Wutora	= = 4, 32—5, 11.	= 99.
Šrjeda	= = 5, 12—26.	= 110.
Šhtwórtk	= = 5, 27—42.	= 118, 14—29.
Pjatk.	= = 6, 1—15.	= 122.
Šsobota	= = 7, 44—59.	= 66.

Wošjewjenje redakcije.

Prošymy t tutym cžescženych dostawarjom nascheho přenješo cžiška dla wjele cžišcžerškich šmylkow w nim wo dobrocžiwne šamotwjenje. Njesbože je so pšches němšeho knihicžišcžerja šawinowako; teho dla šmy nětko cžišcžer derje našonjenej knihicžišcžerjni knjesa Šsmolerja w Budyščinje pšchepodali. Duž prošymy cžescženych knjesow šastojnskich bratrow, so bychu šebi dalsche cžiška nascheho „Womhaj Wóh“ šerje a lěpje pola t. Šsmolerja w Budyščinje škafali.

Redakcija.